

Socialinė-pilietinė veikla. Kas naujo?

Laura Bražionienė
Ugdymo programų skyrius

SVARBU

Nuo 2026 m. rugsėjo 1 d.
įsigaliojo pakoreguota socialinės-
pilietinės veiklos organizavimo
tvarka¹

Naujoje redakcijoje:

-
- veiklos įgyvendinimo žingsniai;
 - sumažintas socialinės-pilietinės veiklos valandų skaičius viduriniame ugdyme;
 - veiklos atlikimas atostogų metu;
 - valandų pasiskirstymas pagal klases;
 - veiklos įskaitymas keičiant mokyklą;
 - dokumentų, patvirtinančių veiklą, reikalavimai;
 - specialieji veiklų įskaitymo atvejai.

¹ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/b0afa8c475d211f1b53dfa020e517810>

Principai

- Prasmingumo
- Asmeninio tobulėjimo
- Socialinio teisingumo
- Dalyvavimo

Tikslas:

Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius **aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas** bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdyti pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos kompetencijas.

Socialinė-pilietinė veikla gali būti vykdoma **individualiai ar grupėmis**, mokykloje ar už jos ribų. Mokinys gali dalyvauti **tiesiogiai mokyklos, tiesiogiai kitų organizacijų siūlomose arba pačių mokinių pasirinktose veiklose ar iniciatyvose**.

Ar mokinys pats pasirenka veiklą? Ar veikla naudinga kitiems? Ar skatina mokinio tobulėjimą?

Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimo žingsniai:

1. Idėjų generavimas

Klasės valandėlių ir (ar) individualių pokalbių metu su mokiniais aptariama, kokiose srityse ir kokią veiklą jie norėtų vykdyti, kokios patirties norėtų įgyti ar kokius įgūdžius sustiprinti.

2. Veiklos planavimas

Kiekvienas mokinys, prieš pradėdamas veiklą, parengia veiklos įgyvendinimo planą, kuriame numato tikslus, konkrečius veiksmus, preliminarų jų įgyvendinimo laiką ir vietą, numatomus įgyti ar sustiprinti įgūdžius.

3. Veiklos įgyvendinimas

Mokinys atlieka veiksmus pagal parengtą planą. Prireikus mokinys keičia pirminį veiklos planą ir koreguoja numatytas užduotis.

4. Veiklos įsivertinimas

Įvykdęs numatytas užduotis, mokinys įsivertina savo patirtį, kartu su mokykloje paskirtu asmeniu įvardija įgytus ir (ar) sustiprintus įgūdžius ir veiklos vertę jam pačiam, mokyklai ir bendruomenei.

SVARBU: į socialinės-pilietinės veiklos vykdymo laiką turėtų būti įskaičiuojamos visos valandos, kurias mokinys skyrė visiems socialinės-pilietinės veiklos žingsniams įgyvendinti.

Socialinės-pilietinės veiklos planas gali būti parengtas pagal socialinės-pilietinės veiklos rekomendacijas „Kaip organizuoti socialinę-pilietinę veiklą?“

5-8 klasių
mokinių plano
pavyzdžiai

1 pavyzdys

6 klasės mokinys, labai mėgstantis skaityti, išsikelia tikslą padėti pradinėse klasių mokiniams įveikti skaitymo iššūkius.

1. Išsiaiškinti su pradinėse klasių mokytoju, kuriems mokiniams prasčiau sekasi skaityti ir kuriuo metu jiems galėtų padėti.
2. Susipažinti su mokiniams ir sužinoti, kokios temos juos domina.
3. Bibliotekoje surasti knygų dominančiomis temomis.
4. Kartą per savaitę organizuoti skaitymo valandėles.
5. Pasikalbėti su kuratoriumi apie veiklos įgyvendinimo eigą ir kylančius sunkumus.
6. Pasikalbėti su kuratoriumi apie veiklos rezultatus ir apie tai, ko išmoko.

2 pavyzdys

5 klasės mokinė, mėgstanti daržininkystę, išsikelia tikslą įrengti mokykloje mokomąjį palangės darželį.

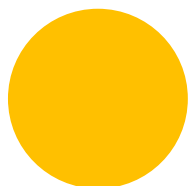
1. Pasikalbėti su klasės auklėtoja ir (ar) biologijos mokytoju, kur būtų galima įrengti tokį darželį.
2. Klasės valandėlės metu išsiaiškinti, kurie mokiniai norėtų kartu rūpintis augalais, sutarti, ką sodins: prieskonius, daržoves ar gėles.
3. Išsiaiškinti su mokyklos ūkvedžiu (už mokyklos aplinką atsakingu asmeniu), ar mokykla gali parūpinti auginimo lovėlius.
4. Susitarti tarpusavyje, kurie mokiniai pasirūpins sėklomis. Pasitarti su biologijos mokytoju ir (ar) susirinkti informaciją internete, kokie augalai gali būti auginami patalpose ir kokių sąlygų jiems reikia.
5. Lauke surasti auginimui tinkamos žemės (galima organizuoti ir klasės žygį į gamtą ir miške ar pievoje prikasti žemių).
6. Pasėjus sėklas, surengti klasei pristatymą apie augalus, jų naudą, priežiūros sąlygas ir pan.
7. Susitarti tarpusavyje, kas už ką bus atsakingas.
8. Kas savaitę stebėti ir prižiūrėti darželį. Periodiškai fotografuoti.
9. Pasikalbėti su kuratoriumi apie veiklos įgyvendinimo eigą ir kylančius sunkumus.
10. Surengti užaugintų augalų ragavimo valandėlę.
11. Paskelbti apie rezultatus mokyklos Facebook paskyroje.
12. Pasikalbėti su kuratoriumi apie veiklos rezultatus ir apie tai, ko išmoko.

5 klasės mokinė, mėgstanti daržininkystę, išsikelia tikslą įrengti mokykloje mokomąjį palangės darželį.

1. Pasikalbėti su klasės auklėtoju (-a) ir (ar) biologijos mokytoju (-a), kur būtų galima įrengti tokį darželį.
2. Klasės valandėlės metu išsiaiškinti, kurie mokiniai norėtų kartu rūpintis augalais, sutarti, ką sodins: prieskonius, daržoves ar gėles.
3. Išsiaiškinti su mokyklos ūkvedžiu (už mokyklos aplinką atsakingu asmeniu), ar mokykla gali parūpinti auginimo lovelių.
4. Susitarti tarpusavyje, kurie mokiniai pasirūpins sėklomis. Pasitarti su biologijos mokytoju ir (ar) susirinkti informaciją internete, kokie augalai gali būti auginami patalpose ir kokių sąlygų jiems reikia.
5. Lauke surasti auginti tinkamos žemės (galima organizuoti ir klasės žygį į gamtą ir mišką ar pievoje prikasti žemių).
6. Pasėjus sėklas, surengti klasei pristatymą apie augalus, jų naudą, priežiūros sąlygas ir pan.
7. Susitarti tarpusavyje, kas už ką bus atsakingas.
8. Kas savaitę stebėti ir prižiūrėti darželį. Periodiškai fotografuoti.
9. Pasikalbėti su kuratoriumi apie veiklos įgyvendinimo eigą ir kylančius sunkumus.
10. Surengti užaugintų augalų ragavimo valandėlę.
11. Paskelbti apie rezultatus mokyklos „Facebook“ paskyroje.
12. Pasikalbėti su kuratoriumi apie veiklos rezultatus ir apie tai, ko išmokta.

Idėjų generavimas
Veiklos planavimas
Veiklos įgyvendinimas
Veiklos įsivertinimas

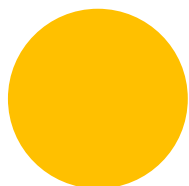
Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimas

5 klasės mokiniams:

10 valandų skiriama idėjų generavimui, veiklos planavimui, veiklos įsivertinimui.

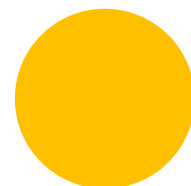
10 valandų skiriama socialinei-pilietinei **veiklai įgyvendinti**, individualioms ir (ar) grupinėms **mokinių ar mokyklos** pasiūlytomis ir suorganizuotoms iniciatyvoms, projektams.

6–8 klasių mokiniams:

Nuo 3 iki 5 valandų skiriama idėjų generavimui, veiklos planavimui, veiklos įsivertinimui.

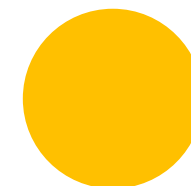
Nuo 15 iki 17 valandų skiriama socialinei-pilietinei **veiklai įgyvendinti**, individualioms ir (ar) grupinėms **mokinių ar mokyklos** pasiūlytomis ir suorganizuotoms iniciatyvoms, projektams.

9–10 ir I–II gimnazijos klasių mokiniams:

Nuo 2 iki 4 valandų skiriama idėjų generavimui, veiklos planavimui, veiklos įsivertinimui.

Nuo 16 iki 18 valandų skiriama socialinei-pilietinei **veiklai įgyvendinti**, individualioms ir (ar) grupinėms **mokinių iniciatyvoms, įvairių organizacijų siūlomoms veikloms ir (ar) projektams mokykloje ir (ar) už mokyklos ribų.**

11–12 ir III–IV gimnazijos klasių mokiniams:

Nuo 2 iki 4 valandų skiriama idėjų generavimui, veiklos planavimui, veiklos įsivertinimui.

Nuo 36 iki 38 valandų skiriama socialinei-pilietinei **veiklai įgyvendinti**, individualioms ir (ar) grupinėms **mokinių iniciatyvoms, įvairių organizacijų siūlomoms veikloms ir (ar) projektams mokykloje ir (ar) už mokyklos ribų.**

5 klasės mokinė, mėgstanti daržininkystę, išsikelia tikslą įrengti mokykloje mokomąjį palangės darželį.

1. Pasikalbėti su klasės auklėtoju (-a) ir (ar) biologijos mokytoju (-a), kur būtų galima įrengti tokį darželį.
2. Klasės valandėlės metu išsiaiškinti, kurie mokiniai norėtų kartu rūpintis augalais, sutarti, ką sodins: prieskonius, daržoves ar gėles.
3. Išsiaiškinti su mokyklos ūkvedžiu (už mokyklos aplinką atsakingu asmeniu), ar mokykla gali parūpinti auginimo lovelius.
4. Susitarti tarpusavyje, kurie mokiniai pasirūpins sėklomis. Pasitarti su biologijos mokytoju ir (ar) susirinkti informaciją internete, kokie augalai gali būti auginami patalpose ir kokių sąlygų jiems reikia.
5. Lauke surasti auginti tinkamos žemės (galima organizuoti ir klasės žygį į gamtą ir mišką ar pievoje prikasti žemių).
6. Pasėjus sėklas, surengti klasei pristatymą apie augalus, jų naudą, priežiūros sąlygas ir pan.
7. Susitarti tarpusavyje, kas už ką bus atsakingas.
8. Kas savaitę stebėti ir prižiūrėti darželį. Periodiškai fotografuoti.
9. Pasikalbėti su kuratoriumi apie veiklos įgyvendinimo eigą ir kylančius sunkumus.
10. Surengti užaugintų augalų ragavimo valandėlę.
11. Paskelbti apie rezultatus mokyklos „Facebook“ paskyroje.
12. Pasikalbėti su kuratoriumi apie veiklos rezultatus ir apie tai, ko išmokta.

10 valandų skiriama:
idėjų generavimui,
veiklos planavimui,
veiklos įsivertinimui.

10 valandų skiriama
 socialinei-pilietinei
veiklai įgyvendinti.

Socialinei-pilietinei veiklai skirtas laikas:

- **Pagrindiniame ugdyme** (5–10, II gimn. kl.) – **ne mažiau kaip 20 val.** per mokslo metus.
- **Viduriniame ugdyme** (III–IV gimn. kl.) – **ne mažiau kaip 40 val.** per 2 mokslo metus.

Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“), nurodant **visų iki** ugdymo proceso pabaigos atliktų socialinių-pilietinių veiklų valandų skaičių.

SVARBU: bendrųjų ugdymo planų 101 punkto pakeitimas galioja ir šių metų III gimn. kl., ir IV gimn. kl. mokiniams.

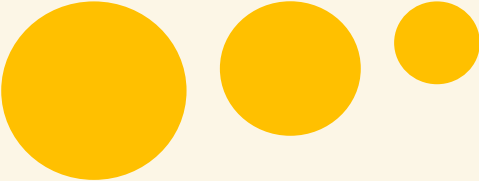
Socialinės-pilietinės veiklos vykdymo laikas:

- Pagrindinio ugdymo programos mokinys socialinę-pilietinę veiklą besimokydamas atitinkamoje klasėje turi atlikti iki einamųjų mokslo metų ugdymo proceso pabaigos.
- Pagal vidurinio ugdymo programą besimokantis mokinys socialinę-pilietinę veiklą turi atlikti iki mokymosi pagal vidurinio ugdymo programą pabaigos.

Mokiniui pageidaujant socialinė-pilietinė veikla gali būti vykdoma mokinių **rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario (Velykų) ir vasaros atostogų metu.**

SVARBU: vasarą atlikta socialinė-pilietinė veikla įskaitoma į aukštesnėje klasėje reikalingą atlikti socialinę-pilietinę veiklą.

Specialieji veiklų įskaitymo atvejai:

- Mokinio dalyvavimas konkursuose, varžybose, parodose, koncertuose, minėjimuose kaip atlikėjas, žaidėjas, pranešėjas ir t. t., pateikus dalyvavimą patvirtinantį dokumentą ši veikla įskaitoma kaip socialinė-pilietinė veikla. Už dalyvavimo faktą skiriama 1 socialinės-pilietinės veiklos valanda.
- Mokomosios mokinių bendrovės veikla įskaitoma kaip socialinė-pilietinė veikla tais atvejais, kai mokinių vykdomos iniciatyvos kuria socialinę ar pilietinę, ar aplinkosauginę, ar bendruomeninę vertę, yra orientuotos į visuomenės poreikių tenkinimą ir apima mokinių refleksiją apie jų sukurtą poveikį bendruomenei.
- Mokiniui, dalyvaujančiam Krašto apsaugos savanorių pajėgų pratybose ir pateikus dalyvavimą patvirtinantį dokumentą, ši veikla įskaitoma kaip socialinė-pilietinė veikla.
- Organizuodamos ar planuodamos socialines-pilietines veiklas, mokyklos gali remtis 4K (aš kuriu, aš keičiu, aš su kitais, aš kitiems) modeliu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. V-1914 „Dėl 4K (aš kuriu, aš keičiu, aš su kitais, aš kitiems) modelio aprašo patvirtinimo“.

Mokinio dalyvavimas konkursuose, varžybose, parodose, koncertuose, minėjimuose kaip atlikėjui, žaidėjui, pranešėjui ir t. t., pateikus dalyvavimą patvirtinantį dokumentą, ši veikla įskaitoma kaip socialinė-pilietinė veikla. Už dalyvavimo faktą skiriama 1 socialinės-pilietinės veiklos valanda.

Papildomi klausimai:

1. Ar mokinys turi atstovauti savo mokyklai?
2. Ar visos varžybos gali būti įskaitytos kaip socialinė-pilietinė veikla (pvz., plaukimo, regbio ir t. t.)?
3. Ar užtenka pateikti kaip įrodymą nuotrauką?
4. Ar dalyvavimas Dainų šventėje įskaitomas kaip socialinė-pilietinė veikla?

PRIMINIMAS:

Socialinės-pilietinės
veiklos ir profesinio
veiklinimo sąlyčio taškai:

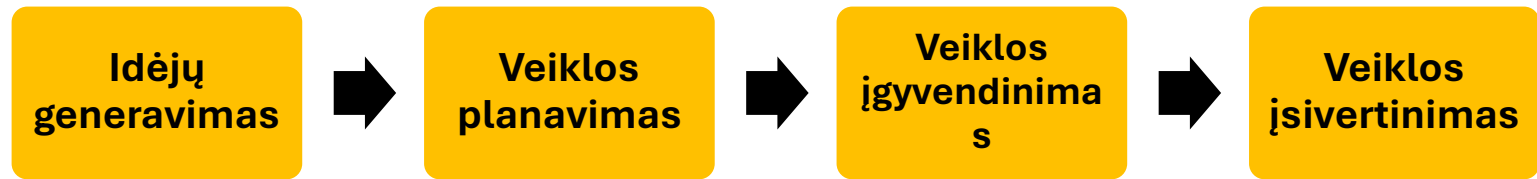
1. Tikslas

ŠMSM

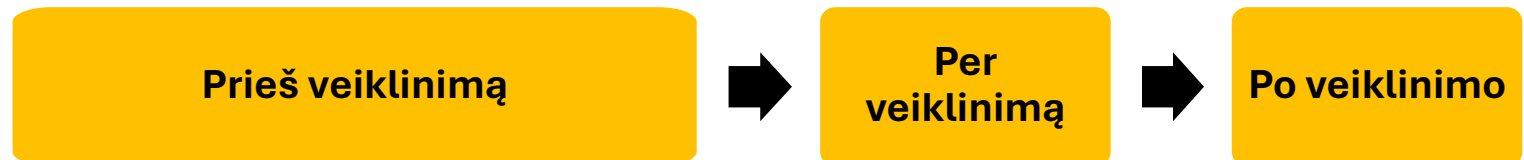
- **Socialinės-pilietinės veiklos tikslas** – skatinti mokinius **aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas** bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, **ugdytis** pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas **kompetencijas**.
- **Mokinių profesinio veiklinimo tikslas** – padėti bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo įstaigų mokiniams **realioje veikloje perimti ir plėtoti žinias, gebėjimus ir nuostatas**, naudingas būsimam profesiniam pasirinkimui ir darbui.

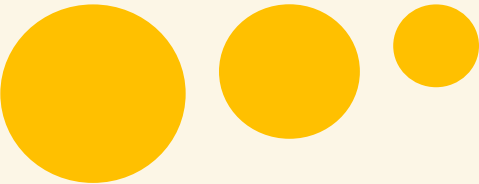
2. Įgyvendinimo žingsniai:

Socialinė-pilietinė veikla:

Profesinis veiklinimas:

Kaip patikrinti, ar profesinio veiklinimo metu atliktos veiklos gali būti įskaitomos kaip socialinė-pilietinė veikla?

Socialinės-pilietinės veiklos principai

Socialinės-pilietinės veiklos tikslas

Ar mokinys pats pasirenka veiklą?
Ar pasirinkta veikla sprendžia problemą?
Ar skatina mokinio tobulėjimą?

Dėkojame!

El. paštas smmin@smsm.lt
Tel. +370 5 219 1190

El. paštas Laura.Brazioniene@smsm.lt
Tel. +370 661 05 361

**ŠVIETIMO,
MOKSLO IR SPORTO
MINISTERIJA**